

FIȘA DISCIPLINEI

Antropologie Economică

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Antropologie / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Antropologie Economică				Codul disciplinei		ALR3319			
2.2. Titularul activităților de curs			Oana Mateescu								
2.3. Titularul activităților de seminar			Oana Mateescu								
2.4. Anul de studiu		II	2.5. Semestrul		4	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS/OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					52
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	- Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc - Utilizarea adecvată a perspectivei antropologice, a eticii și practicii specifice disciplinei - Elaborarea studiilor antropologice - Culegerea și prelucrarea de date etnografice - Redactarea și comunicarea studiilor și ideilor antropologice unor audiențe diverse
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să ofere studenților o înțelegere critică și comparativă a principalelor teme, concepte și debateri din antropologia economică, explorând atât fundamentele disciplinei cât și contribuțiile sale recente la analiza capitalismului contemporan.
7.2 Obiectivele specifice	Aprofundarea noțiunilor-cheie din antropologia economică, precum schimb, reciprocitate, distribuție și redistribuție, producție, reproducere socială, bani, consum, muncă și valoare. Analiza proceselor structurale care modelează economia globală și viețile cotidiene: comodificare, globalizare, postsocialism, externalizare, financiarizare, digitalizare, crize economice și criza climatică. Înțelegerea capitalismului ca proces istoric, social și cultural, dincolo de dimensiunea sa strict economică — inclusiv în formele sale logistice, digitale și verzi. Examinarea intersecțiilor dintre economic și social, cu accent pe legăturile dintre economie și etică, politică, cultură, gen, clasă, rasă și rudenie. Reflectia asupra practicilor de proprietate, muncă și consum în contexte istorice și geografice variate, de la colonialism și sclavie până la platforme digitale și activism climatic. Dezvoltarea gândirii critice și a capacităților analitice și comparative prin discuția de texte clasice și contemporane, documentare, studii de caz și intervenții invitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducerea cursului. Ce este antropologia economică?	Prelegere, materiale media, discutie	
2. Libertate, sclavie și inegalitate	Prelegere, materiale media, discutie	

3. Schimb si dar; colonialism si reciprocitate	Prelegere, materiale media, discutie	
4. Marea transformare	Prelegere, materiale media, discutie	
5. Sistemul-lume. Globalizare	Prelegere, materiale media, discutie	
6. Banii. Financiarizarea	Prelegere, materiale media, discutie	
7. Munca si timpul	Prelegere, materiale media, discutie	
8. Reproducere sociala. Clasa, gen, rasa.	Prelegere, materiale media, discutie	
9. Proprietate si deposedare	Prelegere, materiale media, discutie	
10. Externalizarea productiei. Capitalismul logistic	Prelegere, materiale media, discutie	
11. Munca de platforma. Capitalismul digital.	Prelegere, materiale media, discutie	
12. Consum	Prelegere, materiale media, discutie	
13. Capitalismul verde. Criza climatica.	Prelegere, materiale media, discutie	
14. Recapitulare		
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
Introducerea cursului. Ce este antropologia economica?	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Libertate, sclavie si inegalitate	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Schimb si dar; colonialism si reciprocitate	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Marea transformare	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Sistemul-lume. Globalizare	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Banii. Financiarizarea	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Munca si timpul	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Reproducere sociala. Clasa, gen, rasa.	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Proprietate si deposedare	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Externalizarea productiei. Capitalismul logistic	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Munca de platforma. Capitalismul digital.	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	

Consum	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Capitalismul verde. Criza climatica.	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Recapitulare	Prezentari de grup, exercitii interactive, materiale media, discutie	
Bibliografie Chan, Jenny et al. 2020. <i>Dying for an iPhone: Apple, Foxconn and the lives of China's workers</i> [capitolele 1 și 8]. Haymarket Books. Constable, Nicole. 2009. The Commodification of Intimacy: Marriage, Sex, and Reproductive Labor. <i>Annual Review of Anthropology</i> 38: 49–64. Fraser, Nancy și Rahel Jaeggi. 2018. <i>Capitalism: a conversation in critical theory</i> [pp. 165-193]. Cambridge, UK: Polity. Fraser, Nancy. 2022. Nature in the maw (pp. 75-114). In <i>Cannibal Capitalism</i>. NY: Verso. Graeber, David. 2020. <i>Datoria. Primii 5000 de ani</i> [capitolele 2, 3, 12]. București: Editura ART. Graeber, David și Wengrow, David. 2022. Libertatea reprobabilă: critica indigenă și mitul progresului (capitol 2). In <i>Zorii tuturor lucrurilor</i>. Polirom. Guyer, Jane; Keith Hart; Alfred Hornborg; Gillian Tett; Richard Wilk. 2017. The Symposium: How can economic anthropology contribute to a more just world. <i>Economic Anthropology</i> 4 (1): 144–155. Hart, Keith. 2007. Money is Always Personal and Impersonal. <i>Anthropology Today</i> 23(5): 12–16. Jaffe, Sarah. 2021. Welcome to the working week. In <i>Work Won't Love You Back</i>. NY: Bold Type Books. Kalb, Don. 2025. "It is My History and It is Worthless": Gender and the Making of Philipsism, the Netherlands. In <i>Value and Worthlessness</i>, pp. 96-124. Berghahn Books. Lazar, Sian. 2023. Platform Labour: digital management and fragmented colectivities (capitol 6, pp. 188–214). In <i>How We Struggle: A Political Anthropology of Labour</i>. Pluto Press. Losurdo, Domenico. 2016. Revoluția din Franța și Santo Domingo (capitol 5, secțiunile 5-10, pp. 181-207). In <i>Contraistoria liberalismului</i>. Editura Tact. Marx, Karl. <i>Capital</i>, vol. 1, capitolul 1 (secțiunea despre fetisismul mărfii) + capitolul 8 (Ziua de muncă). Mauss, Marcel. 1997. Concluzii (pp. 198–224). In <i>Eseu despre dar</i>. Iași: Polirom. McElroy, Erin. 2023. Techno-imperialism. In <i>Decoloniality in Eastern Europe: A Lexicon of Reorientation</i>, pp. 132-139. Pascu, Andreea. 2025. The logistical colonisation of life: Gender, exploitation, and resistance in the work of Romanian women truck drivers. <i>Work Organisation, Labour & Globalization</i> (în curs de apariție). Polanyi, Karl. 2013. <i>Marea Transformare</i> [capitolele 6, 14, 15]. Cluj: Editura Tact. Rogan, F. 2024. Evolving Notions of Consumption, "Influencing," and Postfeminist Femininity in Digital Cultures: A Perspective Piece. <i>Global Storytelling: Journal of Digital and Moving Images</i> 4(1): 2. Tucaliuc, Alexandru. 2025. Gamifying Urban Precarity in Cluj-Napoca's Ride-hailing Economy. <i>New Technology, Work and Employment</i> (în recenzie). Vergès, Françoise. 2024. <i>Un feminism decolonial</i> (capitol 2, pp. 51-98). Cluj Napoca: Tact. Vincze, Eniko. 2024. <i>Epistemologii militante: zece ani de activism și cercetare angajată pentru dreptate locativă</i>. București: Fractalia [selecții].		

Wallerstein, Immanuel. 2013. *Pentru a înțelege lumea. O introducere în analiza sistemelor-lume* [capitolele 2, 3, 5: pp. 37-76; 93-107]. Cluj: Idea.

Wolf, Eric. 1982. Comerțul cu blănuri. In *Europa și populațiile fără istorie*. Editura Arc.

Bibliografie opțională

Apostolescu, L., Gudu A., Mateescu, O., Popescu, I. & Rotaru, R. 2025. Romania, tara muncii ieftine, acum importata si din Sudul global. In *Epoca Iohannis* (Tact).

Appadurai, Arjun. 1986. Introduction: Commodities and the Politics of Value. In *The Social Life of Things*. Cambridge University Press.

Buier, Natalia. 2025. „Naming and Dividing: The Production of Residual Labour in the Region of Doñana”. *Dialectical Anthropology* 49: 53–68.

Collins, J. 2024. The semi-proletarian lifestyle in the twenty-first century: multiple jobholding, precarity, and anti-work in the U.S. *Dialectical Anthropology*. <https://doi.org/10.1007/s10624-024-09738-8>

Federici, Silvia. 2019. Commons against and beyond capitalism. In *Re-enchanting the World: Feminism and the Politics of the Commons*. PM Press.

Fraser, Nancy. 2022. *Cannibal Capitalism* [Capitolele 5 & 6, pp. 115-157]. NY: Verso.

Harvey, David. 2003. Accumulation by dispossession. In *The New Imperialism*, pp. 137–182.

Hatzisavvidou, Sophia. 2024. Envisioning ecopolitical futures: Reading climate fiction as political theory. *Futures* 163. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2024.103456>

Jones, Phil. 2021. Refugees help power machine learning. <https://restofworld.org/2021/refugees-machine-learning-big-tech/>

Marcus, George. 1995. Ethnography in/of the World System: The Emergence of Multi-Sited Ethnography. *Annual Review of Anthropology* 24: 95–117.

McIntyre, Magdalena P. 2021. Commodifying feminism: Economic choice and agency in the context of lifestyle influencers and gender consultants. *Gender, Work & Organization*.

Mezzadra, Sandro. 2021. Intersectionality, identity and the riddle of class. <http://www.euronomade.info/?p=14609>

Moore, Jason W. 2016. The rise of cheap nature. In *Anthropocene or Capitalocene? Nature, History, and the Crisis of Capitalism*, pp. 78–115. PM Press.

Posner, Miriam. 2018. See No Evil. *Logic Magazine* No. 4. <https://logicmag.io/scale/see-no-evil/>

Rajkovic, Ivan (forum editor). 2020. Green capitalism and its others. *Cultural Anthropology* Fieldsights. <https://culanth.org/fieldsights/series/green-capitalism-and-its-others>

Tett, Gillian. 2021. Cargo Cults & The Financial Crisis. In *Anthro-Vision*. NY: Avid Reader Press.

Thompson, E.P. 1971. The Moral Economy of the English Crowd in the Eighteenth Century. *Past & Present* 50: 76–136.

Trouillot, Michel-Rolph. 1995. An unthinkable history: The Haitian Revolution as a non-event. In *Silencing the Past: Power and the Production of History*, pp. 70–107. Boston: Beacon Press.

Tsing, Anna. 2009. Supply Chains and the Human Condition. *Rethinking Marxism* 21(2).

Vallas, Steven și Juliet B. Schor. 2020. What Do Platforms Do? Understanding the Gig Economy. *Annual Review of Sociology* 46 (1): 273–94.

Voicu, Ștefan și Daniela Ana. 2024. Cultivating trust: Labour unions and Romanian Workers in the German Meat Industry. <https://seeffield.app.uni-regensburg.de/cultivating-trust-labour-unions-and-romanian-workers-in-the-german-meat-industry/>

Weiss, Hadas. 2020. The anthropological study of financialization (pp. 91-101). In *The Routledge International Handbook of Financialization*. Routledge.

Zelizer, Viviana. 2007. Encounters of Intimacy and Economy. In *The Purchase of Intimacy*. Princeton University Press.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina răspunde direcțiilor actuale de cercetare în antropologia economică (globalizare, financiarizare, digitalizare, criza climatică), în acord cu prioritățile comunității academice internaționale și ale rețelelor profesionale de profil (de ex. EASA, SEA). Prin accentul pe gândire critică și analiză comparativă, cursul dezvoltă competențe valorizate de angajatori din domenii precum cercetare, ONG-uri, media, administrație sau organizații internaționale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Integrarea critică a literaturii de curs, capacitatea de analiză comparativă, originalitatea reflecției. Eseul trebuie să integreze cel puțin două texte din bibliografia obligatorie.	Eseu final (2000 cuvinte) care analizează un caz empiric (local, contemporan sau istoric) folosind conceptele și lecturile discutate la curs.	50%
	Notele de lectura trebuie să rezume argumentul principal, să formuleze o întrebare critică și să sugereze o posibilă întrebare (de cercetare). Conteaza acuratețea, formularea de întrebări de discuție, relevanța observațiilor personale.	Jurnal de lectura: patru note critice (250–300 cuvinte fiecare), redactate pe baza unor texte alese din bibliografia obligatorie.	20%
10.5 Seminar/laborator	Rezumat clar, încadrat în timp, idei cheie bine explicate. Întrebări provocatoare, care deschid discuția.	Prezentare de grup (15 minute) pe baza unui text obligatoriu, care include un rezumat critic și formularea a cel puțin două întrebări de dezbatere pentru colegi.	10%
	Contribuții active, respect față de ceilalți participanți.	Participare activă la discuțiile de seminar pe întreg parcursul semestrului	20%

Condiții de acces la examen: studenții trebuie să participe la minimum 4 cursuri și 4 seminare.

Sesiunea de restanțe: se păstrează evaluările pe parcurs (jurnalul de lectură, prezentarea, participarea la seminar).

Nota finală se poate îmbunătăți prin reevaluarea eseului final sau prin refacerea acestuia dacă nu a fost predat. Studenții care îndeplinesc condițiile de prezență pot alege să se prezinte direct în sesiunea de restanțe, fără penalizare. **Sesiunea de lichidări:** se păstrează evaluările pe parcurs (unde e posibil), dar studenții pot fi rugați să refacă jurnalul de lectură și să depună eseul final. Prezentarea de seminar nu se refacă, însă absența ei scade punctajul aferent.

10.6 Standard minim de performanță

Pentru promovare studentul trebuie să obțină minim 5 puncte din max. 10 puncte.

Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
17.09.2025

Semnătura titularului de curs
.....

Semnătura titularului de seminar
.....

Data avizării în departament:
18.09.2025

Semnătura directorului de departament
.....

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".